

Natura Legis futuris e da re formaz negotijs

non preteritis ut. l. leges. C. de legi. z ma
xime iam decisio sententia transactione z
amicabili compositione uel prescriptione nec
pendentibus in iudicio. appellationis remedio in cor.
ut cum de ap. cogno. post prin. z ibi plene per Ja. de bel.
saluo nisi in. l. aliud sit expressum quia tunc standum e for
mali censure legis. C. de sac. san. eccle. l. antepenultima z
fi. z per Jo. an. de elec. l. canon. in uerbo decetero z ideo
prima fronte uidetur quod cum matrimonium fuerit con
tractum ante ultimum statutum tempore primi statuti vi
gentis quod scdm primum sit causa terminanda z sic vir
lucretur dimidiam partem dotis quo ad usufructum tantum
in die uite sue duntaxat. hoc glo. uidetur decidere in. d. l.
leges ubi si causa agitur de contractu facto ante legem de
terminari debet prout erat determinanda ante non scdm
legem postea factam. Quid uicemus questio est dubia ou
brietatem autem facit uerbum fuerit positum in secundo sta
tuto quod quidem est futurum subiunctiuu modi tradens
substantiam z effectum a preterito indicatiui ut no. gl. in
l. si quis stipulatus sit Stichum aut Pamphilum. ff. de uer. ob.
z sic uidet qd lex utens uerbo futuri subiunctiuu uerificet
in futuro quod causam trahit z originem a preterito p hoc
est glo. in. l. tale. §. fallam. ff. de condi. z de. que notabilis e
unde dixit Ja. bu. z cy. in. d. l. leges quod si facta fuerit p
mo lex de rebaniendo bannitos soluitis. x. z deinde quida
post. l. bann. unq illi non comprehendunt sub. l. prima qz
non erant banniti sed solum includunt qui ante primam le
gem in bano erant positi z ideo si postea sit statutum qd
exbanni qui uolunt canzellari de bano soluant. l. non po
tuerunt canzellari banniti antiqui nisi soluitis. l. z sic tra
hitur. l. retro propter factum expediendum in futuro ita ui
det in proposito qd statutum scdm trahatur ad matrimo
nia retro contracta post primu z ante scdm quia istud sta
tutum dat formam obligationi z liberationi future. Dis
ponit enim quod dissoluto matrimonio uir lucretur dotem
totam z hoc modo dat formam liberationi mariti z he
redum eius si predecederet in matrimonio unde non dis
ponit super preterito sed super futuro l3 ex gesto ante dictuz
statutum. Questio hic est dubia ut dixi z disputabilis z i
uoluntate ambulatoria futuri subiunctiuu coplectit omne
tempus ut. l. talis scriptura. §. sed si de le. i. z. l. si mihi z ti
bi. §. si. de le. ij. z. l. cum pater. §. fidei. z pro eius diligentia
considero quod interdum lex scda se h3 ad primam interpre
tando z tunc porrigit ad preterita interpretata z declara
ta per scda3 ut in ante. hec constitutio constitutione inter
tal zc. z. C. de testa. l. iubemus in fi. Interdu se h3 ad. l.
i. corrigendo z tunc nunq3 porrigit ad preterita sed soluz
ad futura quonia in nullo tunc peccauit antiquitas huius
scde legis ignara ut. l. fi. C. de testa. mili. in. l. aliud sit expi
sum qz tunc semper est standu formali censure ut superi
dictum est interdum scda lex h3 se ad primam formam no
uam trahendo actui z tunc nunq3 porrigit ad preterita q
formata sunt z noua forma no egent ut. d. l. fi. z. d. l. iube
mus. Interdu se h3 ad primam iudicium ordinando z
tunc non porrigit ad preterita iudicia iaz ordinata qz nouu
ordine sumere non possunt ut. d. l. fi. sed bene porrigit ad
futura iudicia ordinanda ex dispositionibus iniis ante. l.
scdm Ja. de bel. z bu. z bar. in. d. l. leges z disertias per
eam in. d. l. omnes populi. ff. de iusti. z iur. Interdu se
h3 ad. l. i. dispositiue decidendo super substantia z materia
rerum z seu dispositionu z tunc si uerba. l. sunt de presen
ti porrigunt ad presens z etiam ad futurum qz lex semper lo
quitur. C. de heredi. l. ariani si per uerba mere futuri tem
poris solu ad futura porrigit hec. n. est natura futuri deter
minare futura. no aute3 presentia uel preterita ut patet ad sen
sum. z pbatur. ff. de uer. ob. l. cu stipulatus z. l. si a colono
sic intelligo gl. d. l. leges. Si aute per uerba preteriti tps por
rigit tunc ad preterita no tamen decisa ut superi dictuz est
in corpe ut cum de ap. co. in prin. z ibi p Ja. de bel. si per
uerba subiunctiuu modi significantia de sui natura futurum
z trahentia effectum a preterito indicatiui modi tunc qz na
tura legis est dare formam negotijs futuris non aute prete
ritis indicanduz est o dicto futuro ut de futuro simplici no
autem ut de formato a preterito indicatiui z trahente ab
eo eius substantiam uel naturam. Fallit in casu nostro z

quocunq3 alio simili z est ratio in proptu qz non disponit
tuc nisi o futuro euctu liberatiois ut in casu existentie p diti
nis matrimonij dissoluti per mortem mulieris cuius puri
ficatio est de futuro z liberatio similiter de futuro z ubi
future liberationi datur forma porrigitur etiam ad obliga
tionem contractam ante statutum ut. d. l. fallam in glo. z
per Ly. in. d. l. leges dum ponit exemplum de bannito re
bannendo z canzellando de banno no tamen nego quin
hec questio sit dubia z obscura z ad utranq3 partes argui
pro z contra tamen pro decisione puncti z materie uolui
attingere quod predixi ubi autem uerba essent infinitiui
modi nullum est dubium qz infinituz complectitur omne
tempus de sui natura. ff. de uerbo. signi. Et ita dico z co
salo ego Angelus z c. flo. 211 dcccxcviij. mensis 21 d arcij.
ccclxxxij.

Statuto Distincti cauetur qz

donatio inter uiuos uni
uersalis omnium bonorum est prohibita z
facta no ualeat. 21 dodo domina catherina
fecit testamentum primum in quo quedam
sibi heredem instituit z certa bona imobilia legauit cui
dam domine lipe z iurauit non mutare dictum testamen
tum. deinde uendit dicta bona legata postea fecit aliud te
stamentum in quo instituit sibi heredem dictam lipam z
fecit eidem presentem z recipientem donationem causa mortis
omnium suorum bonorum mobilium z c. z iurauit hoc te
stamentum non reuocare reuocans ex nunc omnes prece
dentes ultimas uoluntates no obstante quod in illis ecnt
aliqua uerba per que posset huic ultime uoluntati eius de
rogari. queritur qz istorum testamentorum ualeat z posi
to quod secundum non ualeat in heredis institutione quid
operetur dicta donatio causa mortis z an legatum factuz
in primo testamento sit reuocatum per alienationem po
stea factam.

Quoniam oportet inuestigari an dicta ven
ditio fuerit facta animo adimendi
uel non ex quo. d. lipa heres instituta est z
ei facta donatio causa mortis irreuocabilis
ex quo omnia bona possessura est tunc eet

necessaria inuestigatio quando domina lipa fuisset lega
taria simplex ut. l. fideicō. §. si rem. ff. de lega. ij. ubi pun
ctus iste deciditur quinimo legatum factum dicte domine
lipe fuit z est nullum ipso iure ex quo fuit uniuersaliter in
stituta nullo coherede dato cum sibi ipse a seipso impossi
bile est legari. Descendo igitur ad questum substantia
le super quo dico quod licet primum testamentum no po
tuerit reuocari quod est falsum tamen per donationes fa
ctam in testamento secundo dicte domine lipe donatarie
euacuata est uirtus testamenti primi quoad bona in dona
tione comprehensa que donatio est morte confirmata. si
cut enim per alienationem sponte factam rei legatę lega
tum extinguatur ut. d. §. si rem sic z per uniuersalem dona
tionem extinguatur uniuersalis effectus institutionis pmi
testamenti cum tantum ualeat quoad genus quantum spe
ciale quoad specie z potest quis bona sua in testamento
donare. l. heredes palam. §. si. ff. de testa. z ibi per glo. z
Bar. attende tamen quia hic mors fuit causa donationis
sed non fuit donatio causa mortis ex quo donans dona
uit irreuocabilr. ff. de dona. ca. mor. l. mori causa capitur
per Bar. eo. ti. l. ubi ita donatur ubi etiam calus est z no.
in. c. fi. o condi. apo. occasione igitur mortis fuit proxima
z imediata causa donationis sed illa donatio non est cau
sa mortis que sui natura irreuocabilis est. z ideo est dona
tio inter uiuos occasione mortis facta. z ideo de uiribus
testamenti primi quantum ad bona donata non est querē
dum quoniam dicta lipa omnia ex donatione capit que fa
cta fuit soli presentem z acceptandi z donatio hodie pfici
tur nudo pacto tam inter uiuos ut. l. si quis argentum. C.
de donatio. quam causa mor. ut. l. cum pater. §. meui de
lega. ij. ubi est glo. singularis nec additionem hereditatis
requirit. C. fa. her. l. filie z no. glo. eo. ti. l. filium quem ha
bentem quinimo z absq3 donatione domina lipa o3 ha
bere totum uirtute testamenti secundi quod ualeat z reuo
catur primum ut in. §. posteriore in sti. qui. mo. testa. infir.
Nam primo testamento dicta domina catherina non po
nit ullam clausulam derogatoriam sed simpliciter iurauit
z testamentum irreuocabile esse uoluit hoc autem no no
cet secundum testamento ut in. l. si quis in princ. testamenti
ff. de lega. ij.